

“САЛОМАТПИК СЕКТОРИ”: ВАЗИФАЛАР ЯНИҚ

3-бетда

ОТАПИК ҚАНДАЙ БЕЛГИЛІНАДИ?

6-бетда

ОПТИМИШ ЯШАР ОТАДАН ОШ СҮРАМА

8-бетда

Оила ва жамият

Оила соглом ва баҳти бўлса, бутун жамият барқарор ва фаровон бўлади.

Ислом КАРИМОВ

17 (1272)-сон 27 апрель 2016 йил

Газета 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

ОНА СУТИ БИЛАН КИРГАН ЗЭЗГУПИК

ёхуд худбинлик,
индивидуализм,
ёвузлик каби
иплатларниң
иодизи қаерда?

5-бетда

Менинг фикримча...

БУ – БАРЧАМИZNИНГ ВАЗИФАМИЗ

Фатхулла Масудов,
Ўзбекистонда хизмат
кўрсатган артист:

— Мен узоқ йиллардан бери газетани мунтазам кузашиб бораман. “Оила ва жамият” йўвалиши жиҳатидан бошқа нашрлардан фарқ килиади. Газета саҳифаларида юртимиздаги фидойи, жонкуяр инсонларнинг нафақат самарали меҳнати, иш фао-

лияти, балки уларнинг оиласи, фараандлари ҳакида ҳам мақолалар бериб борилади. Умр дафтари ранг-барагн саҳифаларга бой отахон ва онахонларнинг ҳаётий тажрибалири, ижодкор дўстларимиз, ёш йигит-қизларимиз эришетган ютуқлар ҳакида, миллий қадрият ва анъаналяриз тўғрисида ўқиб, қалбим фахр-иiftixorgt тўлади. Оилавий муносабатлар, фарзандтарбияси, оила маънавияти борасидаги мутахассислар тавсияларидан ўзимга керакли в зарурий маъзумотларни оламан, таъбир жоиз бўлса, ўрганаман.

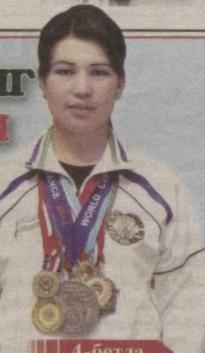
Оила – жамиятимизнинг муҳим бўлаги. Газета ижтимоий-сиёсий йўзвалишдаги мавзуларни кенг оммага ҳавола этиб келмоқда. Оилавий муносабатларга доир мунозарали мақолалар, танқидий-таҳлилий материаллар, савол-жавобларнинг мунтазам чоп этиб бориётгани газетхонларнинг

маданий-маърифий ҳамда ҳуқуқий билимларини янада ошишига хизмат қилмоқда, десам адашмаган бўламан. Шу ўринда бир таклифим бор: мамлакатимизда маданият ва маърифат, спорт соҳаларида амалга оширилётган кенг кўламли ислоҳотлар, кўлга киритаётган ютуқларимиз, бунёдкорлик ишлари ҳақидаги халқ тили ва дилига яқин мақолалар кўпроқ берилса, оилавий муаммолар чукуррек, илмий асосда таҳлил қилинса, миллий маънавиятимизга таҳдид солаётган ёт иплатларнинг илдизи очиб берилса, улар келтириши мумкин бўлган оқибатлар ҳақида кўпроқ сўйюритилса мақсадга мувофиқ бўларди. Аслида, бу нафақат оммавий ахбороттоситаларнинг балки, барчамизнинг вазифамиз.

“Оила ва жамият” ўз ўрни ва маъқебига эга газета сифатида бундан кейин ҳам халқимизнинг кўнглидаги гапларни айтади, деб ишонаман.

“ЧЕМПИОННИНГ ОНАСИ БЎЛИШ ОСОНМИ??”

— Фарзандининг нимага қодирлигини, имкониятини онадан бошқа ҳеч ким яхши билмаса керак. Она фарзандини қалби билан ҳис этади.

4-бетда

“ЗАҲАРНИ ТЕНГ БЎЛИШАМИЗ!”

— Бундан кейин ҳар доим чеккан пайтингизда ёнингизда бўламан, — деди қизим йигламоқдан бери бўлиб. — Заҳар бўлса нега чекасиз? Сиз ташламас эканиз, мен ҳам ёнингизда ўтираман, заҳарни тенг бўлишамиз.

7-бетда

МАҲАЛЛА ТАҚДИРИ ФАОЛЛИГИМИЗГА БОҒЛИҚ

Юртимизда маҳалла азалдан тарбия, маърифат ва маънавият ўчиги бўлиб келган. Истиқлол туфайли эса у миллий анъана ҳамда қадриятларимизга асосланган демократик институт сифатида шаклланди, ҳуқуқий мақом, кенг имконияту ваколатларга эга бўлди.

Миллий анъаналаримиз, одамлар ўртасида меҳроқибат, муҳтоҳ кишиларга кўмак бериш, нотинг оиласидаги келишмовчиликларни ҳамжиҳатлика бартараф этиш каби миллий қадриятлар маҳаллада шаклланган. Кўшингин тинч — сен тинч, бир болага етти маҳалла ота-она, куш уйисида кўрганини қиласди каби мақоллар ҳам оиласидаги мухит кўни-кўшичилек, маҳалла-кўй билан бөвосита боғлиқларни кўрсатиб турибди.

Маҳалла юртимизда ҳукм суроётган тинч ҳамда осойишта ҳаёт, миллатлараро дўстлик ва ҳамжиҳатликини саклаш, ёшларни миллий ҳамда умуминсоний қадриятлар руҳида тарбиялашда фаол иштирок этиб келмоқда.

Жорий йилнинг майиуна ойларида мамлакатимизда фуқаролар йигини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчilari сайлови ўтказилиди. Айни пайдта жойларда ҳалқ депутатлари маҳалла Кенгашларининг фуқаролар йигини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчilari сайловини ташкил этишин ҳамда ўтказиша кўмаклашувчи комиссиялар, фуқаролар йигинларида ишчи гурухлар тузилиб, сайловга

тайёргарлик жараёни қизгин давом этмоқда.

Ушбу сайловнинг ҳуқуқий асослари Конституция ва қонунларини белгилаб кўйилган, — дейди фуқаролар йигини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчilari сайловини ташкил этишига кўмаклашувчи Самарқанд вилоят комиссияси раисининг ўринбосари Ш. Йўлдошев. — Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати ҳамда ҳалқ депутатлари вилоят Кенгашини томонидан сайловини ташкил этиш ва ўтказиш бўйича тадбирлар режаси тасдиқланган. Мазкур комиссия ва ишчи гурухлардан талаб этиладигани шу — қонун ва тартиблар асосида ҳар бир жараёни сифатли ташкил этишди.

Самарқанд вилоятида сайловга тайёргарлик жараёнида кўмаклашувчи комиссия, Фуқаролик жамияти шаклланнишини мониторинг қиласди мустакил инститuti ҳудудий бўлинмаси, вилоят адлия бошқармаси ҳамкорлигида туманларда «Фуқаролар йигини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчilari сайловини ташкилий-ҳуқуқий асослари» мавзууда семинарларда сайловнинг ташкилий-ҳуқуқий асослари,

Гулруҳ Мўминова,
«Оила ва жамият» мухбири

АҲОПИ МУҲОФАЗАСИ ЙЎЛИДА

Ўзбекистон Республикаси Фавкулодда вазиятлар вазирлиги томонидан БМТнинг Тараккиёт дастури доирасида Тошкент зилзиласининг 50 йиллигига багишланган бир катор амалий тадбирлар ўтказилмоқда.

Шундай тадбирлардан бири Ўзбекистон Республикаси Фуқаро мухофазаси инститutiда оммавий ахборот виситалари вакиллари иштирокида бўлиб ўтди. Тадбирда Фавкулодда вазиятлар вазирлиги, Ўзбекистон Фанлар Академияси сейсмология инститuti, Давлат архитектура ва қурилиш кўмитаси ва бошقا бир катор вазирлик ва идоралар ходимлари иштирок этиди.

— Кучли зилзилалар пайти уч омил натижасида жиддий талофтolar келиб чиқади, — дейди Фавкулодда вазиятлар вазирliши биринчи ўринбосари Комилжон Арипов. — Буларга бино ва иншотлар қурилишида тегиши мебеър қоидалари талаблariiga тўлиқ амал қилмаслик (яниг умумий сейсмik районлаштириш харitalaridan фойдаланмаслик); кучли зилзila ҳакида олдиндан ишончли маълумотлар йўлиги ҳамда бунинг оқибати башорат килинмагани; аҳолининг зилзиладан олдин, зилзila вақтида ва ундан кейин ҳаракатлansи талаб даражасида эмаслиги сабаб бўлади. Иштирокчilар зилзилаларнинг келиб чиқиши, уларни башоратлаш, сейсмология соҳаси ривожланиши, фавкулодда вазиятлар профилактикасига оид маълумотлар олиши.

Тадбир давомида зилзила вактида ҳаракатлaniшга оид ҳужжатли фильм намойиш этилди.

Шунингдек, иштирокчilар Зилзилалар тарixи музейи, кўргаозмалар зали ва зилзilalarни симуляция қиласди ускунаси билан яқиндан таниши.

Ифтихор СИДДИҚОВ,
«Оила ва жамият» мухбири

Пойтахтимизнинг Учтепа туманида ички ишлар идоралари профилактика ҳисобида турган вояга етмаган ўқувчи-ёшлар ўртасида спорт мусобакалари ўтказилиди.

Унда Тошкент шаҳridagi ўқувчи-ёшлар спортининг стол тениси, бадминтон, мини-футбол, волейбол, арқон тортиши, шашка турлари бўйича баҳсласиди.

СПОРТ МАКТАБИННИГ СУЗИШ ҲАВЗАСИ

кўмаклашувчи комиссиялар ва ишчи гурухларнинг ваколатлари, сайловнинг ўтказиш ва яқунларини ёълон қиласди тартиблari тушунирилмоқда.

— Фуқаролар йигини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчilari сайловини ташкил этишига кўмаклашувчи Самарқанд вилоят комиссияси раисининг ўринбосари Ш. Йўлдошев. — Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати ҳамда ҳалқ депутатлари вилоят Кенгашини томонидан сайловини ташкил этиш ва ўтказиш бўйича тадбирлар режаси тасдиқланган. Мазкур комиссия ва ишчи гурухлардан талаб этиладигани шу — қонун ва тартиблар асосида ҳар бир жараёни сифатли ташкил этишди.

Самарқанд вилоятида сайловга тайёргарлик жараёнида кўмаклашувчи комиссия, Фуқаролик жамияти шаклланнишини мониторинг қиласди мустакил инститuti ҳудудий бўлинмаси, вилоят адлия бошқармаси ҳамкорлигида туманларда «Фуқаролар йигини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчilari сайловини ташкилий-ҳуқуқий асослари» мавзууда семинарларда сайловнинг ташкилий-ҳуқуқий асослари,

Спорт мактабининг сузиш ҳавzasasi Марғилон шаҳридаги 2-боловлар ва ўсмиirlar спорт мактабида волейбол, баскетбол, каратэ, бокс, сузиш, шахмат, кўл жанги, кикбоксинг спорт турлари бўйича машгулотлар йўлга кўйилган. Мактаб кошидаги «Ёшлик» сув ҳавzasasi айниқса ёшларнинг севимли маскани.

Замонавий иншотнинг сув спорти тўгаракларida сузиш машгулотлари учун барча шароит яратилган. Бу ерда 200 га яқин ўғил-қиз малакали мураббийлар кўмугдиги жисмоний чиникиб, сузиш маҳоратини оширмоқда.

Мукимжон Қодиров (сурат) ЎзА

БАРКАМОЛЛИК БАЙРАМИГА ТАРАДДУД

Айни вақтда улкан спорт байрами — Универсиадага тарафдуд кўраётган Фарғона янада кўркам қиёса касб этмоқда. Ҳудудлар инфраструктурмасида туб ўзгаришлар амалга оширилиб, кўплаб спорт иншотларida қайта куриш ва таъмирлаш ишлари.

5539 нафар ёшлар таҳсил олайтган Фарғона Политехника институтидаги талаба қартишларни ўзимизни таъминлаш эса ҳар биримизнинг фаоллигимизга боғлиқ.

Гулруҳ Мўминова,
«Оила ва жамият» мухбири

Ҳозир спортчilаримизнинг кайфияти аъло. Спортда бирор натижага ёрнишмок учун нафақат жисмоний балки руҳий тайёрларлик ҳам катта аҳамиятта эга.

Шахмат мусобақалари бўйича баҳслар ахборот-ресурс марказида ўтказилиди. Бунинг учун марказда барча имкониятлар етарли. Шунингдек, масканд 2 та машгулот зали ҳамда 1 та спорт комплекси байрамга шай.

— Универсиада кунлари талабалик йилларимизнинг энг унтилилар мас хотираси бўлиб колса керак, — дейди иктидорли талабалардан Наригза Аллабаева. — Чунки ёшлини эзгу мақсад ўйларида бирлаштиралини катта байрамга гувоҳ бўялпмиз. Унда катнашиб ҳам тажриба тўпламиш, ҳам дўстлар ортирамиз. Муҳими, бу гамхўрликлар ўғил-қизлар таъкирида мухим ўрин туваётганини яна бир карра англаб етапмиз.

Ҳадемай, кичик олимпиада машъвалиси Фарғона узра порлайди. Унинг зиёси спорт севар дилларни бир-бираига боғлиайди. Фарғоналик ёшларнинг эса шашти баланд. Улар спорт, шиҷоат ва нафосат байрамида ютуқлар саломонини янада ошириш умидидалар.

Мадаминжон СОЛИЖОНов

СПОРТ – САЛОМАТЛИК ГАРОВИ

Умумжамоа ҳисобида Учтепа тумани биринчи, Яшнобод тумани иккичи ва Бектемир тумани учинчи ўринни эгаллади. Голиблар эсдалик совалари билан тақдирланди.

Нурилло НАСРИЕВ

uza.uz сайтидан олинди.

“САЛОМАТЛИК СЕКТОРИ”: ВАЗИФАЛАР АНИҚ

Мамлакатимизда соглом ва баркамол авлодни вояга етказиш, оила, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш давлат сиёсати дарражасига кўтарилиган. Президентимиз томонидан 2016 йилнинг “Соглом она ва бола” йили деб ёълон қилиниши бу борада амалга оширилаётган ишларни янги бўсликлига кўтарди.

Олиб борилаётган ишлар кўламини янада кенгайтириш, оилани, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш тизимини янада такомиллаштириш, жамиятда оналарга алоҳида ҳурмат-эҳтиром кўрсатиш, соглом ва баркамол авлодни тарбиялаш, оиланинг мустахкам, соглом ва аҳил бўлишида маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ва жамоат ташкилотларининг ҳамкорлигини кучайтириш ютуқлар саломгини ошириши шубҳасиз.

“Соглом она ва бола” йили давлат дастурининг ижросини таъминлаш максадида Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси, ҳамда Соғлини саклаш вазирлиги ҳамкорлигида Президентимиздинг “2014-2018 йилларда Ўзбекистонда аҳолининг репродуктив саломатлигини янада мустаҳкамлаш, оналар, болалар ва ўсмилар соғлигини муҳофаза қилиш борасидаги давлат дастuri тўғрисида”ги қарорига мувоғи, оилавий поликлиника ва қишлоқ врачлик пунктларидаги умумий амалиёт шифокорлари ва ҳамширларининг касб маҳоратини ошириш, уларда ахлоқий, маънавий тарбияни виссий фазилатларини тарбиялаш юзасидан қатор ишлар амалга оширилмоқда. Шу мақсадда Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитасининг оналикни муҳофаза қилиш бўлими томонидан ижтимоий шерикчилик асосида Давлат дастурининг асосий ўйналишларини амалга ошириш учун мамлакатимиздаги барча туманларда доимий фаолият юритувчи 193 ишчи

гуруҳи ташкил этилди. Умумий амалиёт шифокорлари бошчилигига барча қишлоқ врачлик пунктларида, оилавий поликлиникаларда ҳамда маҳаллаларда “Саломатлик секторлари” иши йўлга кўйилди. Аҳоли ўтрасида соглом турмуш тарзини тарбиб этиш, ҳар бир оиласида тиббий маданияти ошириш, “Саломатлик секторлари”нинг асосий вазифасидир. Сектор ишини жон-

вилоятидаги “Саломатлик секторлари” фаолияти ўрганиб чиқилди, — дейди Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси раиси ўринбосари Шоира Нурматова.

— Тошкент вилоятни, шаҳар ва туманларида жойлашган 13 қишлоқ врачлик пункти, оилавий поликлиники, маҳалла фуқаролар йигини ва ишчи гуруҳи фаолияти текширилди. Умумий амалиёт шифокори, катта ва патронаж ҳамширлар билан сұхbat ўтказилиб, ҳужжатлар, кўргазмали қуроллар кўздан кечирилди. Бундан ташқари, муаммоли оиласлар ўрганилди ва уларга ёним тошипни ҳаракат килинди.

Маҳаллаларда истиқомат қилаётган фуқаролар, тиббий муассасасида келган беморлар ўтрасида сўровлар ташкил этилди. Ўтказилган мониторинг натижалари шуни кўрсатди, Бекобод шаҳри “Обод турмуш” маҳалласидаги 2-оиласиий поликлиника, Чиноз тумани “Пахта” қишлоқ врачлик пункти, Зангиота туман “Назарбек” қишлоқ врачлик пунктида “Саломатлик сектори” иши намунали ташкил килинган.

Ушбу ҳудудларда хотин-қизларнинг саломатлигини муҳофаза қилиш, уларнинг жисмоний тарбия билан шугулланишлари учун спорт залларида барча шарт-шароит мухайёти ётилган. Аҳоли “Саломатлик сектори”нинг иши бирмунча жонланганни ва тиббиёт ходимларини фаоллашгани, оилавий масалалардаги баъзи муаммолар ишчи гурухлари кўмаги асосида барҳам берилетгани хусусида ўз фикр-мулоҳазаларини билдири.

“Соглом она ва бола” йили давлат дастурининг ижросини таъминлаш юзасидан олиб борилаётган ишлар кўлами кенгайтирилди. Бироқ ҳали ҳал этилиши лозим бўлган ва ёнимни кутаётган муаммолар ҳам йўқ эмас. Умид киламизки, бу борадаги сайдарахаралар келгусида самаралини натижага беради.

— Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси томонидан Тошкент

Нилюфар НУРИДДИНОВА, “Оила ва жамият” мухбари

ТИББИЙ АКЦИЯ

Аёл соғлиги –
жамият бойлиги
Жиззах вилояти
Фориш туманин-
даги “Эгизбулоқ”
қишлоқ врачлик
пунктида шу мав-
зуда тиббий акция
ўтказилди.

Ўзбекистон
Халиқ демократик
партияси вилоят-
кенгаши ташаббуси
билан “Соглом она
ва бола ийли” давлат дастурни ижроси доирасида ташкил этилган тадбирда 100 дан зиёд тургүр ёшидаги аёллар, шунингдек, болалар тиббий кўрикдан ўтказилди.

Акция доирасида хотин-қизларнинг тиббий маданиятини оширишга қаратилган тарбибот тадбири ҳам ўтказилиб, унда соглом турмуш асослари, эрта турмуш ва яқин қариндошлилар ўтрасидаги никоҳларнинг олдини олиш, касаллакларга карши профилактик тадбирлар хусусида сўз юритилди.

Шерзод НАЗАРОВ

Пойтахтимиздаги «Ёшлик» талабалар шаҳарчаси ҳокимлиги, Абу Райхон Беруний номидаги Тошкент давлат техника университети, «Соглом авлод учун» ҳалқаро ҳайрия фонди ҳамкорлигида “Соглом она ва бола йили” давлат дастурни ижроси доирасида ташкил этилган давра сұхбати ана шундай номланди.

Тадбирда соҳа мутахассислари оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, репродуктив саломатлик, соғлом турмуш тарзини шакллантириш, ёшларнинг тиббий маданиятини ошириш максадида изчил ишлар амалга оширилаётганини тъъкилдади.

Давлатимиз раҳбарининг 2014 йил 1 августидаги «2014-2018 йилларда Ўзбекистонда аҳолининг репродуктив саломатлигини янада мустаҳкамлаш, оналар, болалар ва ўсмилар соғлигини муҳофаза қилиш борасидаги давлат дастuri тўғрисида”ги қарори бу борада

муҳим аҳамият касб этмоқда.

— Биз бутунги талаба қизлар киёфасида эртанги соглом оналини кўрамиз, — дейди Олмазор туманинди “Соглом авлод учун” ҳайрия фонди тиббий-ижтимоий маркази мутахассиси С. Гаппарова. — Соглом болалинг өзи соглом бўлиши керак. Шу сабаб қизларга таълим максадаси ва талабалар турар жойларидаги санитария-гигиена ва соғлом турмуш тарзи қондадарига риоя этишлари бўйича маслаҳатлар бераяпмиз.

Давра сұхбатида оилавий поликлиникалар ва қишлоқ врачлик пунктларида аҳолига хизмат кўрсатиш самарадорлигини ошириш, патронаж тиббий ҳамширларини кўпайтириш, аёллар ва балалар шифокорларининг малакасини юксалтириш борасида сўз борди.

Тадбирда талабаларни кизиқтирган саволларга жавоб берилди.

Азима КИЁСОВА

uza.uz сайтидан олинди.

Мамлакатимиздаги касб-ҳунар коллежлари битирувчиларини, аввало, қизларни тадбиркорлик билан шугулланишлари учун рағбатлантириш, уларда ишбильармонлик кўнижмаларини шакллантириш, ҳуқуқий билимларни ошириш мақсадида “Тадбиркор қизнинг энг яхши лойиҳаси – 2016” кўрик-тандовининг мамлакат босқичига қизгин ҳозирлик кўрилмоқда.

ТАДБИРКОР ҚИЗЛАР КЎПАЙМОҚДА

Жорий йилнинг июль ойига қадар ҳар бир тумандан биттадан энг яхши деб топилган бизнес лойиҳа ўрганилиб, лойиҳа муаллифлари билан сұхбатлар ўтказилмоқда.

— Айни пайдада барча вилоятларда, хусусан 193 туман ҳамда ҳар бир касб-ҳунар коллежидаги “Битирувчи қизларнинг банддигини таъминлашга кўмаклашувчи штаб”лар таркиби кайта кўриб чиқилмоқда, — дейди Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси раиси ўринбосари Гулнора Маруфова. — Мамлакат бўйича 12566 нафар қиз тадбиркорлик фаолиятини бошлаш истагини билдирган. Уларнинг аksariyati тикувчилик, чорчалик, ишлабчириш, компьютер хизмати кўрсатиш, гўзллик салонини очиш ниятида.

Туманлардаги хотин-қизлар кўмитаси раиси, тижорат банклари, “Тадбиркор аёл” ўюшмасининг масъул ходимлари билан биргалиқда коллежларга бориб, “Битирувчи қизларнинг банддигини таъминлашга кўмаклашувчи штаб”лар таъқим этган рўйхатлар асосида ҳар бир қиз билан сұхбат ўтказаётир, уларнинг бизнес лойиҳалари сараланмоқда. Қизлар учун тадбиркорлик борасидаги қонунчиликка оид семинарлар ташкил этилаётir.

Танлов давомидা қизларнинг шахсий фазилатлари, оилавий шаронти, салоҳити, тадбиркорлик соҳасидаги дастлабки билимлари, ижтимоий масъуллиги эътиборга оливаётir.

Тадбиркорлик билан шугулланиш истагини билдирган қизлар сони оши бораётгани кувонарли. Жумладан, Тошкент шаҳри, Бухоро, Фарғона, Навоий, Андижон ва Тошкент вилоятидаги касб-ҳунар коллежлари битирувчилари орасида тадбиркорликка қизиқиш ва хоҳиш юқорилигини кўриш мумкин.

Кашқадарё вилоятида тадбиркорлик билан шугулланиш истагини билдирган 778 нафар қиз тажрибали тадбиркор аёлларга биркитирилди. Шунингдек, 1720 нафар қизга тадбиркор аёллар ва ўқув марказлари томонидан турли ҳунарлар ўргатилди. Шу каби тарбибот қизларни Тошкент шаҳри, Бухоро, Фарғона, Навоий, Андижон, Тошкент ҳамда Хоразм вилоятларida ташкил этилди.

Айни пайдада Қоракалпогистон республикаси, Самарқанд, Сурхондарё, Наманган, Жиззах вилоятларидаги касб-ҳунар коллежлари битирувчи қизлар орасида тадбиркорлик фаолияти билан шугулланиш истагини билдирганлар рўйхати шакллантирилмоқда. Мутассади ташкиллар битирувчи қизлар билан амалий машнупотлар олиб бораётir. Бу эса қизлар банддигини таъминлашга ёрдам бериши шубҳасиз.

“ЧЕМПИОННИНГ ОНАСИ БЎЛИШ ОСОНИМИ?!”

Суҳбатдошимиз Олия опа Шайдуллаева оддий қишлоқ аёли. Эстрада юлдузи ҳам, машҳур телевошловчи ҳам, режиссёrlар ўртасида талаш киноактриса ҳам эмас. Бироқ, унинг энг юксак уйонлардан қолишмайдиган уйони бор – чемпионнинг онаси. Зулфия номидаги Давлат мукофоти соҳибаси, комбат айкоди спорт тури бўйича 15 карара Ўзбекистон чемпиони, бир неча марта халқаро турнирлар, Евроосиё ва жаҳон кубоги голибаси, Ўзбекистон терма жамоаси аъзоси Сарвиноз Шайдуллаева онасини мувваффақиятларининг асосий сабабчиси деб билади.

— Машҳур инсонлардан бири: “Бизга яхши оналарни беринглар, биз яхши одамлар бўлиб етишамиз”, деган эди. Олия опа, чемпионлар, айнакса, матонотли қизлар рагбат ва ишончни қаердан олади?

— Фарзандининг нимага қодирлигини, имкониятини онадан бошқа ҳеч ким яхши билмаса керак. Она фарзандини қалби билан хис этади. Сарвиноз болалигида мусиқа қизикарди. Бир неча йил Ангр туманинг 37-мактабда ташкил этилган мусиқа мактабининг рақс тўғрагига қатнашиб юрди. Шундан сўнг карат, вақт ўтиб, комбат айкидо билан шугулланиб, чемпион деган номга савовор бўлди. Она – фарзандининг эратаси учун масъул. Қизим “ойи мен мана бу спорт турига қатнашмоқчиман, бу фанни чуқур ўрганмоқчиман”, деган бўлса, асло қаршилик килмагман.

Спорт мажмуасигача уч қақирим юрши керак эди. Сарвиноз машгулотларга велосипедда қатнади. Маглуб бўлса тез тушкунликка тушиб коларди. Шунда бу биринчи мусобака эмаслигини, одиндан ёруп кунлар кўплигини, бир кун албатта голиб бўлишини айтиб, кай-

фиятини кўтарардим. Рости, унинг мағлубиятларидан менинг ҳам жаҳлим чиқар, миямга: “Менинг қизим фақат голиб бўлиши керак”, деган фикр ўрнашиб қолтанди. Унинг ютқазилини хоҳламасдим. Бироқ буни қизимга сезидирмагманнан.

— Йиллар ўтгани сай-

и машгулотлар натижасида қизингизнинг тажрибаси ҳам ортгани аниқ. Бироқ шу билан бирга ёши ҳам улгайди. Сарвинознинг спорт билан шугулишишига қарши бўлганилар ҳам тоғлигандир?

— Қариндошлар орасида:

Устанинг қочов тутавериб қотиб кетган бармоқлари ёғоч устида оҳиста ҳаракатланади. Унинг нигоҳлари яна бир санъат асари дунёга келишибдан сўзлаётгандек. Уста ёғоч дарахтидан олинган таҳтани аввал юмалоқ шаклга солади. Кейин ичи ва ёнларини ўйиб, силиклиайди. Бир оздан сўнг унинг қўлида лаган пайдо бўлади. У аввалдан тайёрлаган чизма асосида лаганга нақш солади. Оддий ёғочга кўрк беради. Наобат турли ҳажмади қочовларга ҳамда уларга мос болаларга етади. Жараённи кузат түриб, бу иш устидан нафақат истеъбод ва тажриба, балки ироға ва сабр тоқат ҳам талаб қилинишини англайсиз.

Ёғоч ўймакорлиги Шавкат Юсупова ота мерос бўлмаса-да, устоzlаридан ўрганганлари ҳеч бир сулоланикнидан кам бўлмади. Ёғоч билан ишланиши йиллар давомида ўзлаштириди. Кўплаб шогирдлар етиштириди. У ясаган стол-стуллар, хонтаха, курси ва сўйлар нафакат Қиброй туманида, балки вилоятда кам эл оғизга тушган.

— Агар нокамтарликка ўймасангиз, ўзим ҳали шогирдман, – дейди Шавкат Юсупов. – Бироқ устоз, деб эшикдан кириб келган ёшларни кўрсанм хурсанд бўламан. Ҳар бир боланинг қизикишига қараб баҳоли курдат ёрдам бераман. Айримларидан ўзим ҳам батъи нарсаларни ўрганман. Чунки шогирдларим орасида ҳаётот дунёси кенг, ҳар бир ишга ижодий ёндошадиганларни кўп. Улар халқимизнинг минг йиллик қадриялари ифодаси бўлган миллий нақшларимизни қоғозга ва ёғочга тушириши тиришқоқлик билан ўзлаштириб боришимокда. Шунингдек, замонавий

“Кизингинг бўйи чўзилиб қолибди, энди юртма-юрт, мусобақама-мусобақа юрмасдан, тикиш-бичишни, пишир-куйдирни ўргансин. Қиз бола бироннинг хасми, эгаси чиқса эртага эрга беришинг керак”,

деганлар бўлган. Аммо қилаётган ишм тўғри эканини билардим. Сарвинознинг бутунги ютуқлари замираидатта ишонч бор. Мусобақаларга оиласмиз билан бориб уни кўллаб-куватлашга ҳаракат қиласмиз. Мамлакат ва халқаро миқёсидаги кўплаб спорт мусобакаларда голиб бўлди. Аммо биз учун ҳам, Сарвинознинг ўзи

учун ҳам энг қадрли ютуғи Зулфия номидаги Давлат мукофотидир.

2013 йилнинг баҳор пайти эди. Совриндорлар аниқланиши керак.

Сарвиноз яна тушкунликка тушиб қолди. “Ойи, мени муносиб кўришармикан? Ахир, бу жуда инуфузли мусобақа. Номзодлар орасида катта-катта ютуқларга эриштан қизлар кўп”, деб куйиниб юрди. Бир кунин телефонига “Сарвиноз сиз

голиб бўлдингиз”, деган смс хабари келди. Бундан бехабармиз, қизим телефонига қараб йиглайди. Она-бала кувончдан бир-бirimizни кучиб йилгаганмиз роса.

— Ҳам спорт, ҳам оиласи этлаш

Оналар ва қизлар

қизин. Қизингиз қайсицидир маънода шу қийинчилкларни кўриб улгайсан, деб ўзим мумкин. Шундай эмасми?

— Тўғри. Оиласи спорчилармиз, десам адашмайман. Сарвинознинг дадаси – Жуманазар ака самбо кураши билан икки синглиси ва уласи бокс, айкido ва шахмат билан шугулланишиди. Ўзим Ангр туманинг 2-ихтинослаштирилган мактабда бошлангич синф ўқитувчисиман. Спорт менга ҳам бегона эмас. Оиласи мустаҳкамати тартибига йигилса, асосан спорт ҳақида гап кетади. Кечки пайтлари барчамиз йигилиб, турли машҳуларни бажарамиз. Мен ҳам спорт билан мунтазам шугулланишга ҳарқат қиласмам. Ахир чемпионнинг онаси бўлиш осонми?!?

Бизни диққат билан тинглаб ўтирган Сарвиноз Шайдуллаевани сұхбатга тортамиз.

— Ота-онам, оиласи билан фарзандаман. Шундай инсонларнинг фарзанди эканимдан, шундай оиласа тутғилганимдан хурсанд бўламан. “Маглубиятдан кўрқма. Аслида, бу сенинг фойдангга, чунки хатоларингни тушуниб тузатиш, кейинги мусобақаларга кучли тайёрланиш имонигина эга бўласан”, дейишади ота-онам.

Оиласигиз тинч, баҳтиёр бўлса ўзгача хотиржамли билан майдонга тушасиз. Шунда ақлингиз ҳам, хаёллингиз ҳам кучга айланади. Чунки, мақсадингиз аниқ. Сизга оиласигиз, Ватанингиз ишонч билдиримоқда. Фақат галаба ҳақида ўйлайсиз.

— Сарвиноз, спорт сабаб дунёни кезмоқдасиз. Лекин ҳар лаҳза Ватан согинчи...

— Гапирманг... Үйга қайтгач, онам ёзган дастурхон атрофида йигиламиз. Мен учун энг қадрлиси – шу. Оиласи даврасидаги ҳар бир кун, ота-онамнинг меҳрлари тафти, ойжоним пиширган овқатларнинг татмали бошқача.

Юртимизда Олия опа каби фарзанди ютуғидан фарзандадиган оналаримиз, Сарвиноз сингари оиласи ва Ватани номини улуғлайтган қизларимиз жуда кўп. Биз ана шундай оналар ва қизлар билан фарзланамиз.

Камола АДАШБОЕВА

ҚИБРАЙЛИК УСТА

Ёни миздаги одам

«Карвон йўналиши бўйлаб», деб номланган халқаро кўргазмаларда фаол иштирок этиб, юкори натижаларга эришган.

— Мамлакатимизда ҳар йили минглаб инноцентлар қад ростламоқда, – дейди уста.

— Уларнинг ҳар бири ўзиға хос мөмъорий ечимга эга. Айримларни ўтмис анъаналари ифодаласа, бошқалари миллӣ ва замонавий архитектура хусусиятларини ўйгунлаштирган. Мен ҳам келажакда ана шундай бунёдкорлик ишларига ўзимнинг улумшини кўйлашдим.

Ёшларимиз кўлга киритайтган бундай ютуқлар мамлакатимиз таълим тизимида, касб-хунар эгаллаш борасида олиб борилтаётган ислоҳотлар смасарасидир. Негаки, қаҳрамонимиз Шавкат Юсупов ҳам дастлаб сабр-қаноат билан ўзиб, ёғочта ишлов беришинг ўрганди. Изланишлари жараённада ёғоч ўймакорлиги санъатнинг бир тури эканлигини англайди ва бу борада ўз йўналишини топди.

Айни пайтда устахонага хунар ўрганиш учун келган ўсмир ўшлар ҳам дастлаб чизиш, ўймакорликни тушуниш, буюмларга хос ранг танланши каби оддий коидаларни ўрганишмоқда. Устози кўмагиди бежирип буюмлар ясаётган бўлажак ўймакорларнинг ота-оналари эса фарзанди фойдали ишнинг бошини туттанидан хурсанд.

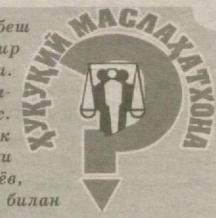
Бектош ИСМОИЛОВ

Фуқаролик ишлари бўйича Наманган вилоят суди раиси Акрам ШУКУРОВ жавоб беради

Ёшиж 70 да. Наманган шаҳрида, кўпқаватли ўйда яшайман. Турмуш ўртогим оламдан ўтганига беш йилдан ошди. Биттагина фарзандимиз бор. У ҳам турмушга чиқиб кетганига 22 йил бўйяпти. Ҳозир оиласи билан хорижда (Россияда) яшайди. Қизим ўйни сотиб, мени ўзи билан олиб кетмоқчи бўлди. Лекин истамадим. Тугилиб ўсган жойимни, турмуш ўртогимнинг қабрини ташлаб кетгим йўқ. Бара-ка тошишин, қўни-қўнишиларим, маҳалла-кўй ҳолимдан хабар олиб турибди. Нафасат ҳам ёмонмас. Бироқ доимий қаровчига муҳтожман. Кейинги пайтда кўп касал бўйяптан. Очиги, қўшиналаримга юк бўлаётганимдан хижолатдаман. Айтишиларича, мени умрбод таъминлаб туриш шарти билан иккি хонани квартирамни бошқа кишига беришим мумкин экан. Рўпарамдаги хонадонда ёш келин-куёв, меҳр-оқибатли яхши оша яшайди. Бу ҳақда улар билан гаплашиб кўрмоқчиман. Қандай шартлар билан ўйимни уларга беришим мумкин?

Ю.Гореева, Наманган шаҳри

Умрбод таъминланш шарти билан ўйжой (квартира)ни бошқа шахсга бериш шартномаси билан боғлиқ муносабатлар, унинг шакли ва шартлари, тарафларнинг ҳукуқ ва маҷбуриятларининг ворисларга ўтиши ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 33-бобида ёритилган ва ушбу бобдаги моддалар билан тартиба солинади.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 530-моддасидан кўра, умрбод таъминланш шарти билан ўй-жой (ўйнинг бир қисми)ни, квартиридан бошқа шахсга бериши шартномасига мувофиқ, бир тараф (олувчи) ёшли ёки соглиги туфайли меҳнатта лаёқатсиз бўлган бошқа тараф (бошқа шахсга берувчи)ни натура ҳолида (ўй-жой бериши, овқатлантириши, парваришлап ва зарур ёрдам кўрсатиш тарзида) умрбод моддий таъминланш маҷбуриятини олади, бошқа шахсга берувчи эса олувчига ўй-жой (ўйнинг бир қисми)ни, квартиридан мулк килиб беради.

Шартнома бўйича тарафлар сифатида фуқаролар иштирок этиши мумкин. Ушбу ҳолатда моддий таъминот олувчи (ўй-жойини бошқа шахсга берувчи) сифатидан ёши ёки соглиги туфайли меҳнатта қобилиятыз бўлган фуқаро қатнашади. Яна бир муҳим жиҳати, қонунчилигимида ўй-жойини бошқа шахсга берувчи меҳнат қобилиятини тиклагандан шартномамен бекор килишини талаб килиш ҳукуқига эга.

Ўй-жойини бошқа шахсга берувчига моддий таъминот, қондидар тарикасидан, натура таразида берилади ва ўз ичига бошпанада бериш, овқатлантириши, парваришлап ва зарур бўлган бошқа ёрдам турларни камарбади олади ҳамда уларнинг бир ойлик умумий баҳоси, ўй-жойининг кўймати шартномада кўрсатиб ўтиши лозим.

Умрбод таъминланш шарти билан ўй-жой (ўйнинг бир қисми), квартиридан бошқа шахсга бериши шартномасига муносабатларни — бу тақдим қилинадиган моддий таъминот тури, уларнинг пул билан ифодаланган бир ойлик баҳоси, шунингдек, бегоналаштирадиган ўйни олувчига мулк сифатида ўтиши

ЭР-ХОТИНДАН БИРИ ВАФОТ ЭТСА...

— Хотиним вафот этган. Бунга бир-неча йил бўйди. Уйланмоқчиман. Ўртамиёдаги никоҳ тугаганини тасдиқлаш учун қандайди ҳужжатлар керакми?

Сардор Маматов
Бўка тумани

Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 37-моддасига биноан, эр хотиндан бирининг вафоти ёки суд улардан бирини вафот этган, деб ёълон килиши оқибатида никоҳ тугайди.

Сиз ушбу ҳолатда фуқаролик ишлари бўйича туманларро сундига ариза билан мурожаат этишингиз мумкин. Улар томонидав никоҳи иғизни тутгатиш юзасидан қарор чиқарилади.

Сиз ушбу ҳолатда фуқаролик ишлари бўйича туманларро сундига ариза билан мурожаат этишингиз мумкин. Улар томонидав никоҳи иғизни тутгатиш юзасидан қарор чиқарилади.

“МЕНИ УМРБОД ТАЪМИНЛАБ ТУРИШ ШАРТИ БИЛАН УЙИМНИ ҚЎШНИМГА БЕРМОҚЧИМАН...”

сабабли, умрбод таъминот берувчи ушбу ўй-жой билан боғлиқ барча маҷбурий тўловларни, жумладан, солнислар, коммунал тўловлар ҳамда ўй-жойни сақлаш билан боғлиқ харажатларни амалга ошириши шарт.

Шартнома албатта ёзма равишда тузилиб, нотариал тартибида тасдиқланган бўлиши лозим. Шу билан бирга шартнома объекти кўчмас мулк бўлганлиги сабабли у тегиши тартибида давлат рўйхатидан ўтказилади. Белгиланган талабларга риоя этмаслик маҳкур шартноманинг ҳақиқий эмаслигига олиб келади.

Умрбод таъминланш шарти билан ўй-жой (ўйнинг бир қисми)ни, квартиридан бошқа шахсга бериши шартномасидан тарафлар ўртасидаги алоқа нисбатан якинроқ бўлиши назарда тутилади. Ҳусусан, мазкур шартнома шартларидан олувчи ўй-жойини бошқа шахсга берувчи билан бирга яшаб, уни таъминланши зам назарда тутилиши мумкин.

Шартномани ўзгартриши ва бекор килиши тарафлар келишувига мувофиқ амалга оширилади. Тарафлар бундай келишувига эриша олмасалар, шартнома тарафлардан бирининг талабига кўра, суд тартибида ўзгартрилиши ёки бекор килиниши мумкин.

Шартнома бўйича олувчи ўзининг шартномавий маҷбуриятларини бажармаса ёки лозим даражада бажармаса, бошқа шахсга берувчи таъминотни бекор килинишини талаб килиши мумкин.

Шунингдек, олувчининг моддий аҳволи шартномада белгилантан таъминотни беролмайдиган даражада ўзгарса ёки бошқа шахсга берувчининг меҳнат қилиш лаёқати тиклансан, шартнома олувчининг талабига кўра ҳам бекор килинишини талаб килиши мумкин. Бунда конун шартноманинг тарафлари қандай ҳолатларда судга мурожаат килиши мумкинлигини чегаралаб берган.

— Аёлим фарзандимизни дунёга келтириб, вафот этди. Болалга тугилганлик ҳақидаги гувоҳнома олмоқчиман, ўзимнинг аризаси билан ҳам оталик белгиланиши мумкини?

Эргаш Бекжонов,
Бекобод шаҳри

СУДНИНГ ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИГА АСОСАН
— Оила кодексининг 207-моддасига кўра, “Агар ота-она ўзаро никоҳда бўлмасалар, боланинг отаси тўғрисидаги ёзув она-нин аризасига кўра, отаси тўғрисидаги ёзув эса, боланинг отаси ва оиласининг биргаликдаги аризаси бўйича ёхуд суднинг ҳал қилув қарорига асосан ёзилади. Она вафот этган ёки у мумалага лаёқатсиз деб топилган ёхуд овалик ҳукуқидан маҳрум этилганда, шунингдек онанинг кеэрда эканлигини аниқлаш мумкин бўлмаганда ота тўғрисидаги ёзув отанинг аризасига кўра васийлик ва ҳомийлик органининг розилиги билан ёзилади”.

Сизнинг аризасиги билан суднинг ҳал қилув қарорига асосан тугилиш далолатномаси ёзилган жойда тугилиш тўғрисидаги ёзувлар дафтарига ота тўғрисидаги маълумотлар киритип йўли билан оталик белgilanadi.

Бекобод шаҳар ФХД ё бўлими 1-тоифали инспектори
Хуррият ОРТИҚОВА жавоб берди.

ИШОНЧНОМА БЕРМОҚЧИМАН

— Автомошинани бошқариш учун жиҳинимга ишончнома бермоқчиман. Уни қандай расмийлаштириш мумкин? Шу ҳақда маълумот берсангиз,

Ифтихор Бердиев,
Тошкент вилояти

— Ишончнома фуқаролик ҳукукий муносабатлар соҳасида кенг қўлланиладиган ҳужжат ҳисобланади. Автомотортранспорт воситалари учун бериладиган ишончномалар нотариал тартибида тасдиқланши шарт. Юридик шахслар томонидан уларнинг ходимларига бериладиган ишончномалар бундан мустасно бўллиб, улар нотариал тартибида тасдиқланмайди.

Якин қариндошларга (ота-она, эр хотини, набиралар, жиянлар) автомотортранспорт воситаларидан фойдаланиши билан боғлиқ ишончномалар нотариал тасдиқлап чогига энг кам ойлик иш ҳақиқининг беш баробари, тасарруф килиш бўйича ўй-жойни чекланадиган тасодифан нотариал тасдиқлап бериладиган ўй-жойни чекланадиган тасодифан оидига мурожаат беради.

Якин қариндошларга (ота-она, эр хотини, набиралар, жиянлар) автомотортранспорт воситаларидан фойдаланиши билан боғлиқ ишончномалар нотариал тасдиқлап даражасини тасдиқлочи ҳужжатлар (тугилганлик, никоҳ тузилганлиги тўғрисида гувоҳномалар) тақдим этилади.

Одил АБДУҲАЛИКОВ,
Бекобод шаҳар Давлат нотариуси

Қизнинг бўйлари узун, сочлари эса ундан ҳам узун эди. У корачадан келган, юзида чиройли, нозик холи бор эди. Ислим жисмига монанд — Дилбар эди. Унинг ўзига ярашган яна бир жиҳати — қўшик хиргойи килиб юради. Айниқса, тадбирларда “Бодом гуллари”ни маромига етказиб куйлар, мактабдагилар унга “Бодом гуллари” деб ном кўйанди. “Бодом гуллари”. Назаримда дунёдаги энг чиройли ном ҳам уники эди!

Дилбар негадир мени яхши кўради. Ҳар гал рўпарамдан чиқиб колгудек бўлса, фартугими, сочимни тузатиб жилмайиб кўярди. Баъзида йўлими тўсиб “биттагина шеър ўқаб бер, илтимос” дей ялинишга тушарди. Мен эса атрофдагиларнинг эътибори менга караштагидан юзим лов-лов ёниб, хижолат бўлардим. Лекин... лекин у менга жуда ёқарди. Ҳар гал опам билан жанжаллашганимда Дилбарга меҳрим ортар, “Онан бўлса, шундай бўлсада”, деган хаёла борардим. Ўша кезларда мен 6-синф ўқувчиши, у эса мактабни битираётган, бўйи етиб қолган киз эди.

Дилбарни кўп қизигитлар яхши тиббиёт ҳурпайиб, каллам-кўришини билим юргизди. У ҳақда мактаббимида бир йигит Дилбарга савчи жўнатмоқчи бўлди. Юзимда норо-насири юради. Аммо ота-онасини зилика ўхшаш Лекин қизнинг кўндира олмади. Киз эса хурсанд, F. ни ёқтиришини тўсатдан билиб қолдим! Энди уларни бирга кўрсам аввал қизга, кейин йигит-

га карап, муносабатларига қизиқиб зидан кузатишга тушардим. Йўқ, улар ҳамма синфдошлари каби эдилар. Ҳеч бир ортича тақаллуф йўқ, назаримда ҳаммаси самимий ва бегубор эди. Тўғрисини айтсан, муҳаббат қанақа бўлишини

ўзим ҳам билмасдим. Севишганларни бошқалардан қандай ажратиб олишни ҳам!

...Бир куни мактаб ҳовлисида шошиб кетаётганди. Ўшанда бизнинг синф мусобакага тайёргарлик кўраётганди. Мени синфдошларим кутишар, қўлимдаги Алишер Навоийнинг «Қаро қўзим» тўплами бор эди. Ногоҳ дугонаси билан чақчақлашиб келаётган Дилбарга қўзим тушди. Рўпаратдан эса қўлида фотоаппарат билан F. келиб колди. Афтидан, йигит суратга олмоқчи бўлди шекилли, улар жой таанлаб қолишиди. Дилбарнинг кўзи менга тушдии, олдимга ютуриб келди. «Мен у билан суратга тушман» деб туриб олди. Шошиб турганим учунми, бир нарсадан ҳавфи-

раб турган қушдек мұҳаббат борлиги гирт уйдирма бўлса керак... Ўз фикрларимдан ўзим курсанд бўлиб кетдим. Мен учун гўёки, қишлоғимизда Дилбарга муносиб йигит йўқ эди!

Йўқ, адашибман. Қиз тиббий билим юргизди ўқишига топшириди. Йигит Дилбарга савчи жўнатмоқчи бўлди. Аммо ота-онасини кўндира олмади. Айтишларича, қизнинг юраги нозик, фарзанди

мени ҳам суратга олишига бало борми? Иккиси бирга туша қолиша бўлардику?

Бу менга галатирок туюлди.

Менимча, улар ўртасидаги

кўролмас эмиш! Йигит роса уринди, барибир севганига ети-ша олмади. Сўнг бош олиб узоқларга кетди. Дилбарни бошқасига тур-

Ҳаёт манзаралари

ди. Миш-мишларга қараганда, хотини Диљбарга жуда ўхшар экан.

Кутимаган баҳтни кўрингки, уларнинг 10 ийлилк битирув оқшомига мени ҳам таклиф килишди. Остонада ўша йигит ва қиз кутиб олди! Ҳайрат огушида кольдим... Даврани иккиси бошқаси берди.

Дилбарни сира ўзтармаган, ҳалим дилбар ва гўзал, озгина йиллар нуқси урган, холос. Атрофиде эса худди ўзига бир томчи сувдай ўхшаш, тўрт ёшлар чамасидаги болакай ютургилаб юради.

Йигит ва қиз ёнма ён ўтиришар, бир биринга гал бермай шодон сұхбат қуришади. Нигоҳлардаги афтида ишлаб берди. Уларни бу кайфиятда кўриб шунчалар кувондимки, бошим осмонга етди. Шунчалар баҳтиёр эдимки, нима учунлигини ўзим ҳам англамасим...

Қиз нағиғ бодом гуллари каби даврани безаб турар, йигит нигоҳидаги меҳр эса муҳаббат ҳеч қачон ўлмаслигини, алиси тириклини шу чиройли тўйту бузаб туришини англатаётгандек эди назаримда...

Холиса
РАҲМОНҚУЛОВА

ЛОЙ ИЧИДАН ДУРАЖРАТ...

Ҳар куни турли воқеаларга дуч келамиз. Уларнинг бури фикрлашга чорласа, бошқаси шукрга етаклайди. Ана шу каби воқеаларни биз билан ўтроқлашмоқчи бўлганларга имконият бор. Бунинг учун мурожаат қилишидан эринмасанги, бас. Уларни муштариликлар эътиборига ҳавола этишидан чарчамаймиз...

ОШХОНДАГИ НОЧОР МОМО ДУОСИ

Бу воқеага анча бўлган. Бир иш билан эрта тоңгда Қаршидан Шаҳрисабзга боришимга тўғри келди. Қанча вақтли уринганимга қарамай, сира ишмай битай демасди...

Ютура-ютура куннинг пешин килдим. Лекин ишмидан олдинга силжини бўлмади. Қорним ҳам пиёнинг пўсти бўлиб кетди.

“Иш бир гап бўлар”, дей ошхонага кирдим. Мен жойлашган стодлан сал нарида бир мом невараси билан ўтиради. Иккисининг ҳам усти юпун, ўзлари почор, бир қишининг ҳам қорини тўйдирмайдиган емакни баҳам кўриштаётганди.

Уларга раҳмим келди. Нега бу аҳволда ўтиришгани менга номаълум эди. Бир нима дейишга ҳам одам хижолат бўларкан. Барибир чидай олмадим. Минг истиҳода билан сўрадим:

— Хола, сизларга овқат олиб берсан ҳафа бўлмайсими?

Кампир аввалига юзимга ҳайрон бўлиб қаради. Кейин бир оз хўрланган кишидек атрофга ожиз боқиб, сукут саклади. Ниҳоят тилга кирди:

— Майли, ихтиёргизис.

Анча енгил тортиб уларга овқат буютиридим.

Чиқиб кетаётгандим, момо мени тўхтатиб кўлларини дуога очди:

— Илоҳим, умрингиздан барака топинг, мушкулларингиз осон бўлсин! Вирингизга минг кўшилсиз!

Юзимга фотиха тортиб, ўрнимдан турдим. Ишонсанги, ярим кунда битмаган ишим, ярим соатда ечимини топди. Дуода гап кўплигига ўшанда ишонгандман. Ўша-ӯша доим дуо лишига ҳаракат қиласман.

Парда Хурсанов, Қарши, Ҳононобод маҳалласи

“ЗАҲАРНИ ТЕНГ БЎЛИШАМИЗ!”

Чекиши соғлиққа заарар эканини барчамиз яхши биламиз. Лекин ҳамма ҳам бунга амал қилавермайди. Биттаси — ўзим...

Шу қасофатта қандай ўрганиб қолганимни ўзим ҳам билмайман. Ҳар куни кечки пайт ётиш олдидан балкоnda очик дераза олдидан битта сигарета тутатмасам ухломайман.

Тўқиз ёшли қизим неча марта сигарета сигарета тутатмасам кутисини яшириб кўйди. Чекиши соғлигим учун зиён яхши билади, бу одатдан воз кечишини жуда-жуда истайди.

Куни кечка дераза олдидан ўтириб энди сигарета тутатгандим, қаршимга келиб ўтириб олди.

— Ҳовангга бор, ухла, — дедим кош чимирив.

— Ёнингизда ўтиргим келянти, дада, — деди қизим ерга қараб.

— Ҳозирмас, бу заҳар, тушуняпсанми? Чекаётгандимда сенларни ёнимга яқинлаштирумайман, биласан-ку?

— Бундан кейин ҳар доим чеккан пайтингизда ёнингизда бўлмаван, — деди қизим ўтиламоқдан бери бўлиб. — Захар бўлса нега чекасиз? Сиз ташламас экансиз, мен ҳам ўтиришади ўтираман, заҳарни тенг бўлишамиз.

Бўғизимга нимадир тикилди. Сигаретни кулдан босиб ўтириб олди. — Захар бўлса нега чекасиз? Сиз ташламас экансиз, мен ҳам ўтиришади ўтираман, заҳарни тенг бўлишамиз.

Ориф АҲMEDOV, Зангига тумани
“Файз” маҳалласи

САБРНИНГ ТАГИ...

Ушбу воеане бир таниш аёл айтиб берганди. Ундан жуда таъсирлангандим. Ўйлайманки, ҳаммага ибрат бўлади...

— Ота-онамнинг қаршиликларига қарамай, ўзим истаган, кўнгил кўйтан йигитта турмушга чидим, — деб гап бошлаганди ҳалиғи аёл. — Биз жуда баҳтили эдик. Ҳамманини келин бўлганини кўролмаган бўлсамда, ўзимча тасаввур килдим. Оппоқ, ҳарир либосдаги “Бодом гуллари”. Қувноқ, хушмуомала, оқила, дилбар келин...

Йигит эса жуда кеч уйлан-

шишга беришиди.

Йиллар ўтди. Қизни бошқа кўрмадим. У ўз баҳтини олислардан топди, деб эшитдим. У ҳақдаги миш-мишлар унунт бўлди. Мен унинг қандай келин бўлганини кўролмаган бўлсамда, ўзимча тасаввур килдим. Оппоқ, ҳарир либосдаги “Бодом гуллари”. Қувноқ, хушмуомала, оқила, дилбар келин...

Йигит эса жуда кеч уйлан-

Нарқиза
УСАНБОЕВА
тайёрлайди.

Болалигидаги бир мультфильм ёдимда қолган. Ўйинчоқлари, дафтар-китоблари бетартиб ёйилиб ётадиган танбал бола ҳақидаги мультфильм. "Эх, қанийди ош бўлсаю, иш бўлмаси", деб орзу қиласди болакай. Бир куни тушида ўша "ош бору иш йўқ" мамлакатга тушиб қолади. Бу ерда унга роботлар хизмат қиласди ва "Сен буюк ялқов бўласан!" деб келажагини башпорат қилишади. Ўзи каби ялқовларни, семирип кетган танбалларни кўриб, даҳшатга тушган болакай чинқириб уйгонет кетади ва ўша кундан бошлаб ўзғарига ҳаракат қиласди. Мультфильм мазмунни ялқовлик хасталик эканига ишора эди. Халқимиз бежизга "Олтмиш яшар отадан ош сўрама", "Ўз арангиг ўзинг торт", демайди. Негаки, ўғрилик, қаззоблик, фиригарлик қанчалик айб саңалса, бокимандалик ҳам шунчалик гуноҳ.

Мехнатдан келса бойли...

Яхши инсонлар ҳақида гапиргандар "Мехнатсевар", "Мехнатдан қочмайди" дей сифатлаймиз. Дангаса, танбал қишилардан нарироқ юришга ҳаракат қиласмиш. Момоларимиз ёш қизалоқларга кичкиналигидан дастрўмол, кўлсочиқчаларни ювишини, ҳовли супуришини ўргатса, боболаримиз болакайларга ўзларига мос кетмонча тутқазишади.

Бола бўш қолса, бекорчи хаёлларга берилишини, бунинг оқибати хунуклигини билган кексаларимиз улгайиб, эл қаторига қўшилган бўлса-да, ҳанузгача тайинли ишининг бўшини тутмаган боласи ё невара-сини койиганда "Кирқача отам боқади, қирқдан кейин болам, демай меҳнатга бўйин берсанг-чи", деб дакки беради. Мақолларда аждодларимизнинг бой ҳаётин тажрибаси ўз ифодасини топган. Бироқ бугуннинг ҳам ўз ҳикмати, ҳақиқати ва таъбир жоиз бўлса, ўз мақоллари бор. Бугун, кирқка кирган отадан ош сўралмайдиган замон. Ахир, айни пайтда ҳали кирқ ёшга кириб-кирмаган отанинг коллежда ўйқидиган фарзанди тадбиркор бўлишига, ўз бизнесига эгалик қилишга интилоқда. Қишида гайрат, шижаот қанчалик эрта уйғонса, мустакил ҳаётга қадам ташлаганда оиласига, қолаверса, элортуга шунча кўп фойда келтиради.

Сирдарёлик фермер "Шуҳрат" медали соҳибаси Феруз Жўраев билан сұхбатларнамизда, ёшгина қизининг шижаоатига қойил қолганман. Айрим эркаклар тонги талқон қилгуглик ҳайбати билан "иш йўқ", "пул йўқ", деб ер чизиб ўтирганини, айримлари эса хотининг топганига кун кечираёттанини кўрганди. Ферузага ўхшаган қадамидан ўт чақнайдиган, бирдан мингни бунёд қилаётган кизлар олдиди шундай эркаклар қандай боп кўтираби юраркан-а, деган ўй ўтади кўнгилдан.

ОЛТМИШ ЯШАР ОТАДАН ОШ СЎРАМА

ёхуд мазмуни ўзгараётган мақоллар

"Тоққа чиқмасанг, дўлона қайди"

Хар бир оиланинг ўзига яраша кам-кўсти, ётиёжлари бор. Фарзандлар ўсиб-улгайиб, оёқка тургунига қадар уларнинг таъминоти билан шугулланиш керак. Лекин оила бошлиги танбал ва ишёқмас бўлса, оҳир-оқибат, ётиёжлар уни боши берку кўчага олиб қиради. Энди у ноглий бошлади.

Президентимиз мустақилликка эришган илк қунимиздан бошлаб шўролардан мерос қолган бокимандалик иллатини ўқотишига, одамларнинг онгу шуурини, тафаккурини, дунёқарашини ўзгартришига, мамлакатда тадбиркорлик мухитини яратшига алоҳида ётибор қаратиб келмоқда. Бироқ ҳануз орамизда осмондан

Тадбирли киши кам бўлмайди

Азал азалдан ҳалқимиз оиласда ўтил дунёга келса, уни алоҳида ётибор билан парваришлаган. Болалигидан тўғрисўзлик, мардлик, тантлилар каби сифатлар қаторида меҳнатсеварлик ҳам ўргатилган. Мақсад аён: ўтил бола эртага оиланинг боши, рўзгорнинг бокувчиси, химоячиси, таянича сувячи бўлади. Меҳнатда тобланган, ишнинг кўзини биладиган киши њеч қаҷон бирордан кам бўлмайди. Ҳар қандай вазиятда ўзини ўнглаб, турмушдаги унча-мунча қийинчилигу муаммоларга тоб бера олади.

Болани қийинчиликда пишишиш керак...

Ижара уйимизга бир ҳамкишлөк йигит келиб қўшилди. Ишининг тайини ўйк. Ҳаммамис ўқишига чиқиб кетамиш, у эса кун бўйи ўйда ётади. Пойтахтга ишлагани келганини ўзи тополмайтандирда, деган ўйда унга иш қидириб кўрдик.

Қандолат цехи, таъмдихоналардан бир неча марта иш топиб берди. Икки-уч кун ишлайдида: "Менга тўғри келмас экан, иши оғир, пули оз", деб янга ўйта камалиб олади. Охири, ҳамхоналар биргалишиб ўртага олиб, таанбек берган-дик шу ерда ҳам ўзидан ўқлашмай, ота-онасини айбдор қилди: "Менга ёшлигимдан иш буюришмаган, меҳнатга ўргатишмаган", деди. Шу нарсани тушуниш, ўзини ўнгламаган одамга нима дейшишга ҳайрон қолдик...

Кодиржон, талаба.

Ишибилармон, мардлик ва шикоат соҳиби, азми қатъий, тадбиркор ва ҳуշёр бир киши минг-минглаб тадбирсиз ва лоқайди қишилардан яхшидир.

Амир ТЕМУР

Эркакнинг топганида барака бор

Фарзанд учун ота-онасининг хатосини кўриш ва тушунишдан оғри йўқ. Бироқ ҳар қанча ачиқ бўлмасин, биз бошқалардан кўпроқ яқинларимизнинг камчилигини кўра оламиш. Эсимни танибманки, отам тайинли жойда ёлчитиб ишламади. Қишлоқ жойи мол-қўй қилиши керак, томорқа, экин-тиқин дегандек, эрта баҳордан то кеч кузгача ҳамқишлоқларимиз тинмай меҳнат

қилар, албатта, меҳнати эвазига турмуш шароити яхшиланар, давлати ошарди. Отам бўлса беҳуда нарсаларга вактини исроф этар, онам билан биз, болалар қўлимиздан келганча тиришиб меҳнат қилардик. Лекин "эркакнинг топганида барака бор" дейишади. Оила бошлиги ҳаракат қиласаса, бир аёлнинг меҳнатию ёш болаларнинг ишлагани нима бўларди? Ота-онаннинг уриш-жанжаллари кўпайиб, деворимиздан ноxуш гап кўчага чиқди. Шуни англадимки, оиласидай можароларнинг таг-замидира моддий етишмовилик турар экан. Моддий муаммоларни очим топмаган оиласда, мъянавий муаммоларни ўзлаштириб экан. Энди отам қариди олтишдаги ошгалида меҳнатсевар бўлиб қолган. Тонг отар-отмас дагала гириши, шом қоронгусигача ишлайди. Отамнинг қарилидаги меҳнатсеварлигидаги бизга исход бўлди, холос. Одамлар "қари отасини ишлатиб кўйибди", дейишмайдими?! Бежизга ҳалқимиз "Ҳар нарсанинг ўз вақтида бўлгани яхши", демас экан.

Фарида, Навоий вилояти
Бокимандалик – юкумли хасталик

Ажаб ҳолат: агар орадан бир гайрат-шижоатли, тадбирли одам чиқса, унга кўпчилик факат ҳавас билан кариайди. Аммо ундан ибрат олиб, ортидан эргашадиганлар негадир кам топилади. Лекин ён-веримизда бир бокимандалик пайдо бўлса, унинг ёнида "шерик"лари кўпайгандан-кўпайди. Нега шундай? Сабаби, бокимандалик шу ерда ҳам ўзидан ўқлашмай, ота-онасини айбдор қилди: "Менга ёшлигимдан иш буюришмаган, меҳнатга ўргатишмаган", деди. Шу нарсани тушуниш, ўзини ўнгламаган одамга нима дейшишга ҳайрон қолдик...

Дангасанинг бири икки бўлмайди

Дангасалик бекорчилик иллатини келтириб чиқаради ёки аксина бекорчилик дангасаликни олиб боради. Чунки қиласидаги ишининг тайини ўйқ одам бўш вақтини кўпинча бефойда нарсалар билан тўлдиради.

Бекорчилик энг зарарли оғатлардан бири. Ақсли инсон бу дунёда бекор турмайди. Вактини зое кетказиши майди.

Умида АДИЗОВА

Оила жамият

Бош мухаррир:
Воҳид Луқмонов

Обуна
индекси – 176

Ижтимоний-сиёсий,
мъянавий-маърифий газета

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Хотин-қизлар
кўмитаси, "Болалар ва
оилаларни қўллаб-куватлаш"
ассоциацияси (Болалар
жамғармаси) ва "Соғлом авлод
учун" ҳалқаро хайрия фонди

МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент – 100000.
Амир Темур кўчаси
1-тор кўча, 2-йи.

Қабулхона: (факс)
233-28-20, Котибият:

233-04-35, 234-76-08

E-mail: ollavajamiat@sarkor.uz

Web-site: olla-va-jamiat.uz

Газета 2013 йил 20 марта ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига 10-2995 рақами билан рўйхатга олинганд. Буюртма Г – 436. Формати А-3, ҳажми 2 табоқ. Адади – 6036. Бахоси келишилган нарҳда.

Босишига топшириш вақти – 15:00 Топширилди – 15:00

Масъуль мухаррир: О. Жумабов

Мусаххилар – С. Сайдалимов,
К. Адашбоева

Газета таҳририят компьютер марказида
терилди ва саҳифаланди

Саҳифалочи – А. Маликов

ISSN 2010-7609

9 772 010 760007